

УДК 811.111

Ткаченко К. – ст. гр. 345

Горлівський державний педагогічний інститут іноземних мов

ОСОБЛИВОСТІ СЛОВОТВОРУ ЛЕКСИЧНИХ ІННОВАЦІЙ СФЕРИ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Науковий керівник: викладач Бондаренко Н.Ю.

Словотвір виконує важливу роль з точки зору когнітивної лінгвістики, оскільки це процес, цілком орієнтований на комунікацію, на передачу знань про світ, на структурування тих елементів навколишнього світу, які в процесі діяльності суб'єкт виділив і якими опанував. Більшість неологізмів, як відомо, це похідні слова, деривати. Аналіз лексичних одиниць-неологізмів комп'ютерної сфери виявив такі моделі словотвору:

1. Афіксальний. Особливо інтенсивно проходило утворення префіксальних неологізмів. Найбільш активно вступав в дериваційні зв'язки інтернаціональний префікс *super-*. Словотворче значення елемента *super-* дає йому широкі можливості для відображення сучасного науково-технічного прогресу (*supercarrier, supercar, supercollider, supercomputer, superjumbo*). В значній мірі функція відображення досягнень науки та техніки притаманна також продуктивним префіксам *micro-, mini-, multi-*: *microcode, microlyte, micronuke, microrobot, mini-laptop, mini-ute, mini-computer, multimedia, multiplex, multiprocessor, multi-workstation*. Бурхливе мовне життя здобув афіксоїд грецького походження *cyber-*, а інновації, утворені за допомогою цього словотворчого елемента, називають «кібернеологізмами».

2. Телескопія. Матеріали словників нової лексики, періодичної преси підтверджують висновок вчених про активізацію телескопійного словотворення, тобто створення одного слова з двох інших. Найбільш продуктивними моделями телескопії є такі моделі: а) $ab + cd > ab/cd$ (накладання кінця першого слова на початок другого слова): *search + hijack > searchjack, web + librarian > webrarian, blog + celebrity > blogebriety, sex + texting > sexting* б) $ab + cd > ad$ (сполучення початкового фрагменту першого слова з кінцевим фрагментом другого слова): *computer + communication > compunication, information + intermediary > infomediary, smoking + texting > smexting, information + infrastructure > infostructure* в) $ab + cd > ab\backslash cd$ (накладання початку другого слова на кінець першого): *thumb+board > thumbboard, advertising + game > adverggame*

3. Багатокомпонентні комбінації. Ще одну групу складають багатокомпонентні лексичні одиниці, «складні слова синтаксичного типу». Це підтверджує думку вчених про посилення тенденцій до багатокомпонентних комбінацій. В сучасній англійській мові значна частина таких одиниць виникає на базі фразових означень, і вони узуалізуються як прикметники (*electric-can-opener, burn-and-return*).

4. Аналогія. Значну роль у створенні нових лексичних одиниць відіграє аналогія, тобто нова одиниця створюється не стільки за певною моделлю, скільки за зразком певного слова (слів). Модель слова-зразка лише заповнюється новим лексичним матеріалом шляхом заміни одного з компонентів: *informavore* використовується для позначення сучасної людини, що функціонує за рахунок «поїдання» інформації (порівн. відомі слова, що характеризують тваринний світ із погляду джерел харчування – *carnivore, herbivore*), *generation D* (за аналогією до *generation X*), *cybotage* (подібно до *sabotage*) – «саботаж комп'ютерів, мереж та інших електронних систем».